

KFUK-KFUM
SPEIDERNE

SPEIDERIDEEN

GRUNNLAG OG METODE I KFUK-KFUM-SPEIDERNE

SPEIDERIDEEN

– grunnlag og metode i
KFUK-KFUM-speiderne

Norges KFUK-KFUM-speidere
Postboks 6810 St. Olavs plass
0130 OSLO
Tlf: 22 99 15 50
post@kmspeider.no
kmspeider.no

© KFUK-KFUM-speiderne 2016
1. utgave 2016
Omslagsfoto: Harald Undheim
Layout: Helene Moe Slinning

Dette dokumentet beskriver KFUK-KFUM-speidernes formål, grunnlag, våre verdier og speidermetoden.

Heftet forklarer hva vi mener med de ulike begrepene og gir deg en beskrivelse av ideologien vår.

Dokumentet benyttes som grunnlag for opplæring i ledelse og ideologi.

INNHold

Formål	3
Grunnlag og verdier	3
Speiderloven	5
Speiderløftet	6
Ledererklæring	6
Speidermetoden	7
Speiderideen kort fortalt	11

FORMÅL

Norges KFUK-KFUM-speideres mål er å fremme og drive et speiderarbeid for å hjelpe barn og unge til å utvikle en kristen tro og oppdra dem til ansvarsbevissthet, selvstendighet, samfunnsmessig engasjement, mellomfolkelig forståelse og respekt for naturens verdi.

(Fra Grunnreglene §2)

GRUNNLAG OG VERDIER

Gjennom grunnlag og metoder ønsker vi å jobbe for formålet vårt. Vi ønsker å ta på alvor at alle er skapt som hele mennesker, og det skal synes i arbeidet vårt og i verdiene vi formidler.

Hos oss skal barn, ungdom og voksne få vokse som mennesker, kristne og aktive samfunnsborgere. Som bevegelse tar vi på dypt alvor at det å vokse også krever kunnskap, støtte og oppmuntring. Vi tror at den gode læring alltid skjer tett på praksis og at vi vokser med erfaringene.

Gjennom vår tilknytning til både den internasjonale speiderbevegelsen WAGGGS og WOSM (World Association of Girl Guides and Girl Scouts og World Organization of the Scout Movement), YMCA- og YWCA-bevegelsen (Young Men's Christian

Association og Young Women's Christian Association) har vi en dobbel tilhørighet til bevegelse som ønsker å utvikle unge mennesker og forandre verden gjennom unge menneskers engasjement.

Speiderarbeidet består av et bredt aktivitets-tilbud for barn og ungdom i alle aldre. Gjennom friluftsliv, samarbeid, vennskap og læring gir speiding opplevelser for livet.

I KFUK-KFUM-speiderne kan barn, unge og voksne utvikle seg som hele mennesker med ånd, sjel og kropp. Det gjenspeiles i verdiene våre.

KRISTEN TRO

Formidling av kristen tro er grunnlaget for alt vi gjør. Med vårt kristne helhetlige menneskesyn legger vi til rette for at speiderne skal få utvikle sin tro. Som KFUK-KFUM-speider møter du kristen tro gjennom fellesskap, personlig utvikling, friluftsliv og samfunnsengasjement. Mange speidergrupper drives i samarbeid med menighetene, og speiderarbeidet bidrar til et aktivt og variert tilbud til barn og unge.

PERSONLIG UTVIKLING

KFUK-KFUM-speidere får opplevelser som gir mestring, som igjen gjør at vi utvikler oss. Det betyr at vi utfordrer oss selv til å gjøre ting vi først ikke trodde vi skulle tørre eller klare. Vi bruker patruljesystemet, veiledning og læring gjennom opplevelse og refleksjon som metode. Barn og unge får gradvis større ansvar og utfordringer, noe som utvikler den enkelte i trygge rammer. Personlig utvikling handler om å hjelpe den enkelte speider til å være bevisst og aktivt involvert i sin egen utvikling. Det gjør dem i stand til å utvikle seg på sin egen måte og i sitt eget tempo.

FELLESSKAP

Speidere opplever fellesskap gjennom vennskap i små patruljer, i gruppen og på leir sammen med andre. KFUK-KFUM-speiderne er del av et større fellesskap lokalt og nasjonalt. Internasjonalt er vi tilknyttet fire av verdens største barne- og ungdomsorganisasjoner: YWCA, YMCA, WAGGGS og WOSM. Speiderlov, speiderløfte og speiderdrakt viser tilhørighet og gir oss en felles identitet som speidere.

FRILUFTSLIV

Friluftsliv er rammen for vårt arbeid. Naturen brukes til lek, læring og samarbeid. Vi er mye ute, og friluftslivet gjør oss i stand til å mestre nye utfordringer. Gjennom utendørsaktiviteter og opplevelser lærer vi å bli kjent med, ta vare på og sette pris på naturen. I friluftslivet opplever vi glede, avkobling, opplevelser og fellesskap.

SAMFUNNSENGASJEMENT

Som KFUK-KFUM-speidere engasjerer vi oss i det samfunnet vi lever i, og deltar aktivt for å påvirke lokalt og globalt. Vi jobber for å øke kunnskap om urettferdighet i verden og vil bidra til at gode holdninger fører til handling. Samfunnsengasjement synliggjør det ansvaret vi har for andre enn oss selv, og verdiene vi står for.

Foto: Helene Moe Stimming

Foto: Harald Urnheim

SPEIDERLOVEN

Speiderne lover i sitt speiderløfte å leve etter speiderloven.

Punktene i speiderloven viser hvordan vi ønsker å fremstå som speidere og hvilke idealer vi strekker oss mot. På den måten kan vi vokse som mennesker ved å la speiderloven prege våre liv.

BOKMÅL

1. En speider er åpen for Gud.
2. En speider er en god venn.
3. En speider kjenner og tar vare på naturen.
4. En speider er til å stole på.
5. En speider er nøysom.
6. En speider arbeider for fred.
7. En speider tar ansvar og viser vei.

NYNORSK

1. Ein speidar er open for Gud.
2. Ein speidar er ein god ven.
3. Ein speidar kjenner og tek vare på naturen.
4. Ein speidar er til å stole på.
5. Ein speidar er nøysam.
6. Ein speidar arbeider for fred.
7. Ein speidar tek ansvar og viser veg.

Foto: Ørjan Apeland

LEDERERKLÆRING

For å sikre godt lederskap i organisasjonen ønsker vi at våre ledere skal skrive under på en ledererklæring:

«I tro på Gud vil jeg hjelpe barn, unge og voksne til å utvikle kristen tro og leve etter sitt speiderløfte.»

Jeg kjenner Norges KFUK-KFUM-speideres grunnregler og organisasjonsbestemmelser og vil som leder arbeide i samsvar med disse.

Jeg vil ivareta trygghet og sikkerhet i speiderarbeidet.»

(§ 3.4 fra Grunnreglene)

SPEIDERLØFTET

Speiderløftet avlegges av nye medlemmer når de tas opp som speidere, og fornyes når man går over i en ny arbeidsgrøn.

Speiderløftet lyder slik:

«I tro på Guds hjelp, lover jeg: å tjene Gud, hjelpe andre og leve etter speiderloven».

(§ 6.2 fra Grunnreglene)

Verbene *tro*, *tjene*, *hjelpe* og *leve*, forteller at speiderløftet er aktivt og aktuelt.

Speiderløftet skal ikke være forbeholdt seremoniene én gang i året, men skal følge oss i hverdagen. Speiderløftet utfordrer oss. Det utfordrer livet vårt, valgene våre, etikken vår og livsveien vår. Og det utfordrer troen vår.

Vi ser på ledelse som en kristen tjeneste. Dette betyr at vi med Guds hjelp og med Jesus som forbilde møter mennesker som likeverdige, viser evne til tilgivelse, utfordrer, og har kjærlighet til våre medmennesker. Gjennom ledererklæringen forplikter lederne seg på å ivareta trygghet og sikkerhet, og arbeide i tråd med organisasjonens bestemmelser.

Voksne som ikke ønsker å skrive under på ledererklæringen, er velkomne til å ha lederfunksjoner som ikke krever ledererklæring.

SPEIDERMETODEN

Speidermetoden er en metode for ikke-formell læring, i motsetning til den formelle læring som for eksempel skjer i skolen. Speidermetoden beskriver hvordan vi gjør ting og hvordan vi arbeider. Metoden skal hjelpe oss til å oppfylle formålet vårt. Speidermetoden er en pedagogisk helhet der de ulike delene henger sammen. Alle delene har sine funksjoner. Det betyr ikke at man må ha med alle delene av speidermetoden i alt man gjør, men et godt speiderarbeid bør over tid bestå av punktene i speidermetoden.

LOV OG LØFTE

Speiderløftet og speiderloven uttrykker våre verdier og forteller hvem vi er. Loven og løftet legger til rette for at speiderne kan reflektere over hvordan de vil leve, og handle deretter. Hvis speiderne blir bevisste på hvilke verdier speidingen står for, kan de ta stilling til egne verdier, reflektere over disse og forplikte seg til idealene. Gjennom lov og løfte gis speiderne mulighet til å reflektere over tro, holdninger og etikk, og bli bevisste på sitt eget verdigrunnlag. Å avlegge speiderløftet bidrar til å skape en identitet hos speiderne og gjør at de føler seg som en del av stort fellesskap. Når vi vet hva vi står for, vet vi også litt mer om hvem vi er og hvem vi vil bli. Det gir trygghet og selvtillit.

SPEIDERMETODEN

KFUK-KFUM-speiderne har definert speidermetoden som ni punkter:

- Lov og løfte
- Patruljesystemet
- Personlig utvikling
- Symboler og seremonier
- Friluftsliv
- Lek
- Samfunnsdeltakelse
- Læring gjennom opplevelse og refleksjon
- Ungt lederskap – voksent nærvær

PATRULJESYSTEMET

KFUK-KFUM-speiding bygger på patruljesystemet der barn leder barn og patruljen utvikles sammen. Patruljen tilbyr et fellesskap der alle medlemmer er like viktige og alle er delaktige i beslutningene som tas. I patruljen lærer du samarbeid, men du får også plass til å utvikles som individ. Patruljeføreren leder patruljen i den retning medlemmene av patruljen selv har bestemt. Du lærer å lede og å bli ledet av en jevnaldrende, samt respektere andres og formidle dine egne meninger. Grunnleggeren av speiderbevegelsen, Baden Powell, har sagt: «Patruljesystemet er ikke én måte å drive speiding på, det er den *eneste* måten.» Patruljesystemet bygger på læring i mindre grupper, og bruken og omfanget av patruljesystemet utvikles med speidernes alder.

PERSONLIG UTVIKLING

Personlig utvikling handler om å hjelpe den enkelte speider til å være bevisst og aktivt involvert i sin egen utvikling. Det gjør dem i stand til å utvikle seg på sin egen måte og i sitt eget tempo. Speiderne får mulighet til å utfordre seg selv. Dette leder til en følelse av mestring, som igjen gir selvtillit.

Speiderprogrammet er tilpasset de enkelte aldersgrupper og skal gjøre at speiderne utvikler seg i trygge rammer.

SYMBOLER OG SEREMONIER

Symboler og seremonier brukes som en ramme rundt speiderarbeidet og skal bidra til å skape felles identitet og gjøre at speiderne opplever at de er en del av en større helhet og sammenheng. Symboler og seremonier har en større betydning enn sitt faktiske innhold. En seremoni i speidersammenheng er en gjenkjennelig, høytidelig handling som gjentas ved flere anledninger. Speideropptagelse, speiderhilsen og flaggheis er eksempler på noen seremonier. Vi bruker ofte symbolske rammeverk rundt aktivitetene våre, noe man ser igjen i speiderprogrammet, i patruljen, på speidermøter, turer og leirer. Symboler og seremonier har en sentral plass i patruljen og speidergruppen. Symbolske rammeverk er med på å gi en ekstra dimensjon til speiderarbeidet, setter fantasien i gang og skaper tilhørighet.

FRILUFTSLIV

Det er i naturen en KFUK-KFUM-speider hører hjemme. Vi bruker friluftsliv som en metode for å nå våre mål. Vi er ikke ute bare fordi vi liker det, vi er ute fordi det hjelper oss å vokse som mennesker. Friluftsliv er en måte å utvikles på. Når du havner i et annet miljø du er vant til må du handle utenfor dine vanlige rammer, og bruke din kreativitet og dine ferdigheter. Vi bruker naturen til lek, læring og samarbeid. Vi blir kjent med, tar vare på og undersøker naturen gjennom utendørsaktiviteter. Speiderne får prøve på mange forskjellige opplevelser i naturen, alt fra små turer i skogen til kanopadling, brevandring og topturer.

LEK

Lek brukes for å sette fantasien i sving. Gjennom lek utvikler speiderne konsentrasjonsevne, de lærer å samarbeide, tilegner seg nye ferdigheter og får bruke kroppen. Leken er en trygg arena hvor speiderne får utvikle sin uttrykksform, og leken stimulerer til utvikling. Den har en sentral plass i speiderprogrammet og brukes aktivt til læring. Gjennom leken lærer speiderne å vinne og tape, og leken utvikler rettferdighetssansen og evnen til å forstå og følge regler. Lek brukes også til refleksjon, fordi speiderne gjennom leken får mulighet til å innta nye roller og prøve ut alternativer.

SAMFUNNSDELTAELSE

Å utvikle speidere til aktive verdensborgere er speidingens grunnidé. Som KFUK-KFUM-speider lærer du å ta ansvar og bidra konstruktivt i samfunnet. Vi jobber for en bedre verden gjennom samfunnsengasjement

både i lokalmiljøet og globalt. Vi engasjerer oss der vi bor, verner om naturen og hjelper mennesker som trenger det. Gjennom aktive handlinger får speiderne en forståelse av verden, forskjellige kulturer og grupper av mennesker.

LÆRING GJENNOM OPPLEVELSE OG REFLEKSJON

Det speiderne lærer får de prøve ut og gjøre i praksis. Vi bruker læring gjennom opplevelse og refleksjon som metode fordi vi tror det er mer motiverende og nyttig for speiderne at de selv får prøve ut det de skal lære. Speiderne får erfaringer som gjør dem i stand til å reflektere over selve læringsprosessen og resultatet. Gjennom deres handlinger, refleksjoner og resultater samler

de kunnskap som danner grunnlaget for videre utvikling. Vi søker å skape så virkelige situasjoner som mulig for at læringsutbyttet skal bli best mulig. Speiderne får oppgaver og utfordringer som er tilpasset dem. I KFUK-KFUM-speiderne får alle muligheter til å prøve, feile og lykkes.

UNGT LEDERSKAP – VOKSENT NÆRVÆR

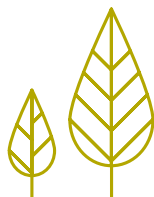
Som KFUK-KFUM-speider får du innflytelse og påvirkningsmuligheter i det daglige speiderarbeidet fra første dag. Vi er en barne- og ungdomsorganisasjon og lærer speiderne å ta demokratiske avgjørelser, legger til rette for at meninger blir hørt og at barn og unge er en aktiv del av beslutningsprosesser. Speiderne trener på å ytre sine egne meninger. Ansvarsområdet øker jo eldre du blir. KFUK-KFUM-speiderne tar unge ledere seriøst og de får ansvar for saker som er viktige for dem. Basert på erfaring og modenhet tar de unge lederne avgjørelser selv, mens de voksne lederne støtter og veileder.

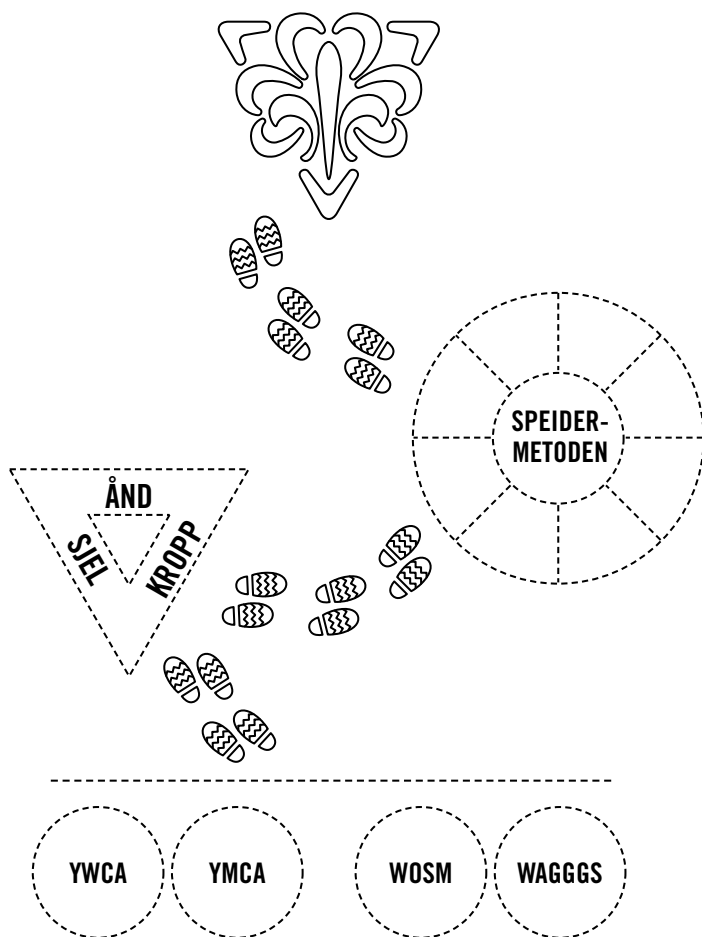

Foto: Audun Bændal

Foto: Geir Anders Rybakken Ørslien

Illustrasjonen viser sammenhengen mellom tilhørighet, grunnlag og metode. De nederste sirklene viser verdensorganisasjonene vi er medlem av. De representerer grunnlaget vi står på. Fotsprene viser hvordan vi får «det hele menneske-ideologien» fra YWCA og YMCA, og speidergrunnlaget fra WOSM og WAGGGS. Vi beveger oss på tvers av de ulike elementene og bruker ideologi og metode for å nå formålet vårt.

SPEIDERIDEEN KORT FORTALT

FORMÅL

Norges KFUK-KFUM-speideres mål er å fremme og drive et speiderarbeid for å hjelpe barn og unge til å utvikle en kristen tro og oppdra dem til ansvarsbevissthet, selvstendighet, samfunnsmessig engasjement, mellomfolkelig forståelse og respekt for naturens verdi.

GRUNNLAG OG VERDIER

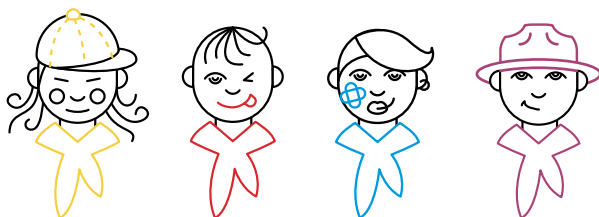
Ungt lederskap og gradvis større utfordringer er med på å utvikle speidere til å bli aktive, ansvarsfulle og engasjerte medmennesker. I KFUK-KFUM-speiderne kan barn, unge og voksne utvikle seg som hele mennesker med ånd, sjel og kropp.

VÅRE VERDIER

Kristen tro - Fellesskap - Friluftsliv - Personlig utvikling - Samfunnsengasjement

SPEIDERLOVEN

Speiderne lover i sitt speiderløfte å leve etter Speiderloven. Punktene i Speiderloven skal prøve å vise oss noe av det vi venter av hverandre.

SPEIDERLØFTET

Speiderløftet avlegges av nye medlemmer når de tas opp som speidere, og fornyes når man går over i en ny arbeidsgren.

LEDERERKLÆRING

For å sikre godt lederskap i organisasjonen ønsker vi at våre ledere skal skrive under på en ledererklæring.

SPEIDERMETODEN

- Lov og løfte
- Patruljesystemet
- Personlig utvikling
- Symboler og seremonier
- Friluftsliv
- Lek
- Samfunnsdeltakelse
- Læring gjennom opplevelse og refleksjon
- Ungt lederskap – voksent nærvær

Foto: CF Salicath

**KFUK-KFUM
SPEIDERNE**